

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ
Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти
ОС «Бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»

Київ 2023

УДК 316.6 (072)
С692

Укладач *Н. Б. Литвинчук* – старший викладач

Рецензент *А. М. Кокарева* – канд. пед. наук, професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти факультету лінгвістики та соціальних комунікацій

Затверджено Науково-методично-редакційною радою Національного авіаційного університету (протокол № 4/23 від 13.04.2023 р.).

Соціальна психологія : методичні рекомендації до С692 виконання курсової роботи / уклад. Н. Б. Литвинчук. – К.: НАУ, 2023. – 24 с.

Містять основні вимоги до написання курсової роботи, її структури, змісту та оформлення; етапи підготовки та критерії оцінювання. Для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 053 «Психологія» ОП «Практична психологія», «Психологія», «Психологія бізнесу».

ВСТУП

Однією з умов одержання здобувачем вищої освіти ОС «Бакалавр» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації є виконання і захист курсової роботи.

Курсова робота – одна з найважливіших форм самостійної роботи здобувачів у процесі виконання якої вони набувають вмінь і навичок проведення наукових досліджень.

Якість написання та захист курсової роботи свідчать про: наявність у здобувачів загальнонаукової і спеціальної підготовки з соціальної психології; рівень розвитку діалектичного мислення; сформованість здатності до аналізу і систематизації теоретичного й експериментального матеріалу з соціальної психології; виявлення можливостей щодо творчого застосування одержаних знань із соціальної психології в конкретних наукових завданнях.

Курсова робота спрямована на виявлення того, наскільки здобувач вищої освіти володіє методикою і технікою експерименту, вміє узагальнювати і робити правильні висновки з результатів дослідження, вміє працювати з науковою і методичною літературою. У курсовій роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Успішне виконання та захист курсової роботи залежить від чіткого і правильного розуміння здобувачем основних вимог щодо її написання. Останні належать до науково-теоретичного рівня робіт, їх змісту, структури, форми викладання матеріалу, оформлення результатів експерименту, бібліографії.

Оскільки курсова робота виконується і будується за схемою наукової роботи, обов'язковим для її написання є: обґрунтування актуальності теми; визначення предмета і об'єкта дослідження; чітке формулювання завдання та наведення характерних рис її новизни і практичної значущості, аналітичний огляд джерел використаної літератури.

Під час оцінювання курсової роботи вагоме значення має її оформлення, якому повинна бути приділена належна увага, оскільки виконання здобувачем усіх вимог щодо її оформлення виховує в нього певний стиль, вимогливість до себе.

Дане видання спрямоване на надання допомоги здобувачам вищої освіти під час виконання, оформлення і захисту курсової роботи.

1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1. Основні поняття

Курсова робота з соціальної психології є видом самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується здобувачами вищої освіти третього курсу протягом VI семестру з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань із соціальної психології, одержаних за час вивчення даної дисципліни, та їхнє застосування в комплексному вирішенні конкретного фахового завдання.

Мета написання курсової роботи полягає у поглибленні студентами-психологами теоретичних знань і практичних умінь під час вивчення соціальної психології.

Основними **завданнями** курсової роботи є:

1. Поглиблення та узагальнення знань студентів з актуальних проблем соціальної психології.
2. Систематизація отриманих теоретичних знань з соціальної психології.
3. Розвиток умінь самостійного критичного опрацювання наукових джерел з соціальної психології.
4. Демонстрування здатності самостійно проводити наукове дослідження з використанням сучасних методів діагностики з соціальної психології.
5. Формування дослідницьких умінь студентів.
6. Стимулювання здобувачів до самостійного наукового пошуку.
7. Розвиток уміння аналізувати передовий досвід та узагальнювати власні спостереження.
8. Формування вміння практичної реалізації результатів дослідження проблеми в самостійно виконаних розробках.

Методологічні вимоги до написання курсової роботи:

- Дотримання принципів академічної доброчесності під час написання курсової роботи, що регулюється Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Національного авіаційного університету, Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату та Порядком перевірки академічних та наукових текстів на плагіат. Відповідно

до цього, інструментом протидії порушення академічної доброчесності є наявність на кафедрі системної перевірки курсових робіт на плагіат, яка здійснюється провідним викладачем.

- Застосування сучасної науково-методичної бази для проведення дослідження, яка передбачає вивчення передового вітчизняного та зарубіжного досвіду означеної проблематики курсової роботи через узагальнення і систематизацію основних підходів до аналізу базових понять та використання провідних валідних методів психодіагностики, математичної обробки результатів та психокорекції.

- Виокремлення практичної цінності отриманих результатів дослідження для даної галузі психологічної науки і практики, яка дає можливість здобувачу продемонструвати власну професійну компетентність у процесі розв'язання прикладних завдань експериментальної бази та сприяти підвищенню ефективності її функціонування. А також результати науково-дослідної роботи можуть бути обговорені на науково-практичних конференціях відповідного спрямування.

- Виконання вимог етичного кодексу психолога під час роботи з респондентами в процесі проведення емпіричної частини дослідження, що передбачає добровільність участі респондентів у науковому дослідженні, дотримання принципу конфіденційності у роботі з клієнтами щодо збирання персональних даних та оприлюднення лише узагальнених результатів. Здобувачі несуть особисту відповідальність за власну професійну діяльність.

- Використання творчого підходу до розв'язання суперечностей, які виникають у ході виконання курсової роботи та написання пояснювальної записки та передбачає самостійність у вирішенні практичних завдань з урахуванням новітніх тенденцій у психологічній науці, а також у оформленні змістових частин курсової роботи, доборі й опрацюванні відповідних літературних джерел та психодіагностичних методик.

Науковий керівник – це викладач, який є особистим консультантом здобувача вищої освіти з виконання курсової роботи. Науковий керівник допомагає здобувачу зорієнтуватися в складанні плану курсової роботи, слідкує за вчасністю та якістю її виконання. Слід зауважити, що науковий керівник не є співавтором

курсової роботи, а лише консультантом для здобувача, який і є її автором.

Основними функціями наукового керівника є:

- допомога здобувачеві у формулюванні мети і завдання обраної теми курсової роботи;
- надання рекомендацій стосовно добору літератури з обраної теми;
- внесення правки та надання рекомендації щодо покращення змісту роботи;
- слідкування за дотриманням норм щодо оформлення списку використаної літератури згідно із чинними вимогами;
- надання здобувачеві консультації на вимогу та у відведений для цього час.

Науковий керівник не шукає і не надає літературу з теми курсової роботи здобувача.

Науковий керівник не здійснює редагування наданого здобувачем тексту та списку використаної літератури (його пунктуації, орфографії, граматики).

1.2. Загальні положення

1. Тематика курсової роботи з соціальної психології розробляється провідним викладачем, що викладає дану дисципліну, та затверджується кафедрою.

2. Вибір теми курсової роботи здійснюється здобувачем самостійно з тематики, розробленої викладачем та затвердженої кафедрою.

3. Обрані здобувачами теми курсових робіт затверджуються на засіданні кафедри. Подальші зміни формування вибраної здобувачем теми не допускаються.

4. Після вибору теми курсової роботи здобувач повинен визначитися з об'єктом, предметом і метою наукового дослідження.

5. Для проведення ґрунтовного наукового аналізу з теми дослідження складається зміст, який дає змогу виділити основні структурні одиниці роботи.

6. Визначення і добір матеріалу для курсового дослідження здобувач здійснює самостійно, консультуючись із науковим керівником.

7. Під час складання списку літератури за темою курсової роботи здобувач обов'язково має дотримуватися норм її оформлення згідно із чинними вимогами.

8. Контроль за підготовкою й захистом курсової роботи покладається на завідувача кафедри. Безпосереднє керування написанням курсової роботи здійснює науковий керівник.

9. Термін виконання етапів роботи обговорюється та затверджується на засіданні кафедри та є обов'язковим до виконання.

10. Робота має виконуватися державною (українською) мовою. Викладення повинне мати науковий характер, бути чітким, без орфографічних і синтаксичних помилок, логічно послідовним.

2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Вимоги до структури роботи

Курсова робота складається з таких частин:

1. Вступна частина:

- ◆ титульний аркуш;
- ◆ зміст.

2. Основна частина:

- ◆ вступ;
- ◆ текст курсової роботи (розділи та підрозділи);
- ◆ висновки;
- ◆ рекомендації;
- ◆ перелік посилань.

3. Список використаних джерел.

4. Додатки.

Структурні елементи «Титульний аркуш», «Зміст», «Вступ», «Текст», «Висновки», «Список використаних джерел» є обов'язковими.

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи і основним джерелом бібліографічної інформації, необхідної для оброблення та пошуку документа.

Титульний аркуш повинен мати відомості, які подають у такій послідовності:

- повна назва міністерства;

- повна назва університету;
- повна назва факультету;
- повна назва випускової кафедри;
- вид роботи «Курсова робота»;
- тема курсової роботи;
- група, у якій навчається виконавець;
- освітньо-професійна програма «Практична психологія» («Психологія», «Психологія бізнесу»), за якою навчається виконавець;
- прізвище, повні ім'я і по батькові виконавця;
- науковий ступінь, звання, прізвище та ініціали наукового керівника;
- місто і рік виконання курсової роботи (додаток А).

Зміст подають на початку роботи. Він містить вступ, заголовки розділів, підрозділів, висновки, список використаних джерел, додатки із зазначенням номерів їх початкових сторінок (додаток Б).

Примітка. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Змінювати, скорочувати, додавати або розміщувати в іншій послідовності або іншому формулюванні не можна.

Заголовки всіх ступенів рубрикації необхідно розташовувати один під одним (по вертикалі). Усі заголовки розділів пишуться жирними та великими літерами. Заголовки розділів та підрозділів мають починатися з великої літери без крапки в кінці.

2.2. Вимоги до змісту курсової роботи

Вступ курсової роботи розкриває сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Далі у вступі подають загальну характеристику роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність проблеми, яка зумовила вибір теми дослідження, стисло викладена історія питання за хронологічним чи концептуальним принципом. Актуальність складається з 3-4 абзаців, де:

- у першому зазначається «замовник» вивчення даного явища та виокремлюється значущість його вивчення для замовника. Після цього акцентується увага на самому явищі та пояснюється

важливість його вивчення у виділеній віковій категорії (чи професійній аудиторії тощо), обґрунтовуючи сильні сторони даного періоду для його вивчення;

- у другому виокремлюються галузі наукових знань, де здійснювалося вивчення означеної проблематики;

- у третьому зазначаються особливості вивчення даного явища в різних галузях психологічних знань;

- у четвертому виокремлюють теоретичні підходи вивчення означеної проблеми.

Об'єкт дослідження. Об'єктом курсової роботи виступають реальні індивідуально-психологічні процеси або явища.

Предмет дослідження. Предметом роботи є визначені сторони, властивості, які викликають інтерес у плані дослідження саме даної проблеми.

Мета дослідження. Метою дослідження є кінцевий результат, який автор планує досягти в результаті здійснення роботи. Формулювання мети дослідження зазвичай починається зі слів «теоретично обґрунтувати та експериментально дослідити ...», «теоретично проаналізувати та емпірично дослідити...».

Відповідно до мети дослідження ставляться основні завдання, які уточнюють мету, розкривають основні етапи її досягнення. Завдання до курсової роботи формулюються згідно з планом курсової роботи. Бажано вживати такі ключові слова щодо постановки завдань: дослідити, визначити, з'ясувати, проаналізувати, оцінити, обґрунтувати, запропонувати, розробити, оптимізувати.

Методи дослідження. Тут слід вказати конкретні методи за такими групами: 1) теоретичні: аналіз, синтез, узагальнення, моделювання, систематизація, абстрагування тощо; 2) емпіричні: анкетування, опитування, лабораторний експеримент, проєктивні методи вивчення особистості тощо; 3) математичні: лічити ті критерії чи коефіцієнти, які були використані у роботі для визначення достовірності помічених тенденцій чи зв'язків (наприклад, U-критерій Манна-Уїтна, коефіцієнт рангової кореляції Спірмена).

Практичне значення дослідження визначає інформацію про те, яке значення буде мати курсова робота після її написання,

тобто, де її інформацію можна буде використовувати як з теоретичного, так і з практичного погляду.

Структура роботи. Вказується кількість сторінок (загальна), кількість таблиць, рисунків, графіків, додатків та кількість сторінок основного викладу матеріалу (без додатків).

Основна частина. Наступний етап роботи – безпосереднє виконання поставленої мети та завдань, яке здійснюється під час написання основних розділів роботи. В курсовій роботі з «Соціальної психології» рекомендується робити два розділи.

Перший розділ є теоретичним. Він становить 20 % основної частини роботи. В цьому розділі стисло описуються основні підходи до вивчення проблеми та обирається той, який і буде реалізовано у подальшому самостійному психологічному дослідженні.

У **першому підрозділі** подається інформація стосовно виокремленого об'єкта дослідження: спершу 3-4 визначення основного поняття, вказуючи посилання на авторів, на основі чого зробити аналіз виокремлених понять і потім дати характеристику даного явища стосовно диференціального підходу його вивчення.

У **другому підрозділі** здійснюється опис функціонування предмета дослідження в певній віковій категорії або соціальній групі досліджуваних, звертаючи увагу саме на прояви цього явища у певному віковому періоді.

Наприкінці першого розділу треба зробити стислий **висновок**, який є підсумком проведеного теоретичного аналізу. Написання висновків до першого розділу можна починати так: У процесі аналізу наукових досліджень проблеми було висвітлено сутність, засади і особливості розвитку у вітчизняній та зарубіжній психології. Відповідно до цього:

1. Виявлено, що.....
2. Розкрито сутність
3. Проаналізовано та узагальнено.....
4. З'ясовано, що основними чинниками є

Другий розділ є емпіричним і становить 80 % основної частини роботи. Цей розділ присвячений розробленню програми

індивідуально-психологічного дослідження та аналізу даних після його проведення.

Перший підрозділ даної частини присвячений опису організації проведення експерименту: вказується завдання проведення експерименту, визначається база проведення та здійснюється обґрунтування добору методичного інструментарію та його характеристика.

Другий підрозділ експериментальної частини дослідження має на меті подати опис безпосереднього проведення експериментального дослідження, де зазначаються всі дії як психолога, так і респондентів.

Третій підрозділ спрямований на проведення аналізу отриманих результатів під час проведення експерименту. Тут показники за кожною методикою спочатку описуються словами, потім дублюються в таблицях, після чого подається якісний аналіз отриманих результатів. Після завершення опису результатів методик необхідно провести ранжування отриманих показників за кожною методикою, на основі чого визначається загальний рівень сформованості даного явища та проводиться статистичний аналіз.

Четвертий підрозділ присвячений розробленню практичних рекомендацій щодо подальшого розвитку проблематики, що досліджується.

Наприкінці розділу потрібно сформулювати висновки із стислим викладенням наведених у розділі практичних результатів. Написання висновків до другого розділу можна починати так: Результати експерименту зумовлюють **висновки другого розділу** даного дослідження.

1. Організація проведення експериментального дослідження полягає у..... .

2. Під час проведення діагностики нами спостерігалось.....

3. Результати експериментального дослідження дають можливість констатувати, що більшість респондентів виявляла... Результати статистичної обробки експериментальних даних за результатами констатувального експерименту підтверджують значущість виявлених позитивних змін ($p \leq 0,01$), що підтверджує взаємозв'язок між ними

4. Відповідно до цього, змістовою одиницею практичних рекомендацій є те, що..... .

Висновки. У висновках підсумовують важливі результати проведеного дослідження, з'ясовують їх відповідність меті й завданням. У них наводять синтез «наскрізних» висновків за розділами, оцінку повноти вирішення поставлених завдань.

Висновки обов'язково нумеруються. Їх кількість не може бути меншою, ніж зазначених завдань у кожному розділі та у роботі загалом.

У висновках забороняється: наводити цитати; вміщувати речення з основної частини тексту; вживати не інформативні слова; робити посилання; подавати інформацію у відсотках.

У висновках не можуть з'явитися пропозиції, які не розглядалися в роботі. Висновки не можуть містити слова і фрази «отже», «таким чином», «на основі викладеного вище можна зробити такі висновки», «на нашу думку» тощо.

У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання.

Загальні висновки також нумеруються. В них треба дати відповідь на поставлене завдання курсової роботи: Що було теоретично обґрунтовано? Яка була програма побудови констатувального експерименту? Що було виявлено в результаті здійснення діагностики? У чому полягають практичні рекомендації?

Список використаних джерел. Список використаних джерел наводиться після тексту курсової роботи і має містити перелік нормативних актів і літератури, що використовувалися у ході її написання. Список використаних джерел та бібліографічних посилань слід розміщувати за алфавітом.

Бібліографічний опис використаної літератури здійснюється згідно зі стандартами, які прийняті в Україні: ДСТУ 8302-2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliografichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu-83022015/>

Список використаних джерел має містити інформацію про авторів, назву літературного джерела, рік видання, кількість сторінок.

Спочатку нумеруються літературні джерела, опубліковані кирилицею (українською мовою), потім літературні джерела, які

опубліковані латиницею (англійською, польською, чеською мовою тощо), розташовані в алфавітному порядку (додаток В).

Додатки. До додатків доцільно включати допоміжний матеріал, який є необхідним для повноти курсової роботи: ілюстрації, діаграми, графіки або таблиці; оригінали фотографій, формули, розрахунки тощо. Кожен додаток повинен починатися з нового аркуша і мати заголовок, виконаний великими літерами. У правому верхньому кутку над заголовком великими літерами пишеться відповідно: ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б тощо.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінювання курсової роботи враховує не лише якість виконання роботи, її зміст, доповідь здобувача, але й оформлення роботи відповідно до існуючих вимог.

3.1. Основні вимоги

Текст кваліфікаційної роботи друкується державною мовою у текстовому редакторі Microsoft Word шрифтом Times New Roman кеглем 14 пт через 1,5 міжрядкових інтервали (кількість знаків у рядку і рядків на сторінці регулюється самостійно) вирівнюванням по ширині сторінки.

Обсяг роботи повинен становити 35-40 сторінок друкованого тексту (без врахування титульних аркушів і додатків).

Абзацний відступ повинен бути однаковим по всьому тексту роботи і дорівнювати п'ятьом знакам (1,25 см). Міжсимвольний інтервал – звичайний.

Текст кваліфікаційної роботи друкується на білому папері формату А4 з одного боку аркуша з дотриманням таких розмірів полів: ліве – 20 мм; праве – 15 мм; нижнє – 20 мм, верхнє – 20 мм, без рамки.

Текст кваліфікаційної роботи має бути логічно послідовним, точним, необхідним і достатнім для розкриття теми.

Під час виконання кваліфікаційної роботи необхідно витримувати одновимірну щільність, контрастність і чіткість зображення впродовж усієї роботи.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично

до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

3.2. Нумерація сторінок роботи

Сторінки курсової роботи нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією по всьому тексту, окрім додатків.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому кутку нижньої частини сторінки без слова «сторінка» і розділових знаків.

3.3. Оформлення заголовків структурних частин роботи

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

У заголовках слід уникати скорочень. Також не допускається перенесення слова на наступний рядок, застосування римських цифр, математичних знаків і грецьких літер.

3.4. Ілюстрації і таблиці

Ілюстрації (фотографії, схеми, графіки) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю або малюнок, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер

ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки граfi повинні починатися з великих літер. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб її можна було читати без повороту роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Бажано таблицю не розривати. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або граfi таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її заголовок, у другому випадку – боковик.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

3.5. Посилання

Під час написання роботи автор повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які наводяться в роботі, або на ідеї і висновки, у яких розробляються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні

видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул і джерела, на яке вказане посилання в роботі.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначити порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1–7]...».

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2».

На всі таблиці роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «... в табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Послідовність виконання курсової роботи:

- визначення теми;
- складання бібліографії, вивчення літератури за обраною темою;
- розроблення плану роботи;
- написання вступу, який повинен містити описання актуальності обраної теми в практичному та теоретичному планах;
- визначення об'єкта, предмета, мети та завдань курсової роботи;
- збирання інформації за теоретичним розділом плану;
- написання цього розділу з обов'язковим формулюванням висновку, в якому повинні бути зазначені методологічні та теоретичні основи майбутнього дослідження;
- вибір методів дослідження та розроблення інструментарію;
- проведення збирання даних;
- проведення первинної обробки даних;
- аналіз отриманих даних згідно з поставленими завданнями та висунутими гіпотезами;
- написання другого розділу роботи, який повинен містити програму дослідження (описання проблеми, виділення об'єкта,

предмета, мети та завдань дослідження, описання обраного методу (методів), інтерпретацію основних понять, рекомендованого типу вибірки та обсягу вибіркової сукупності); аналіз отриманих даних та висновки за результатами проведеного дослідження.

- написання загальних висновків;
- оформлення роботи;
- захист роботи.

Термін виконання етапів роботи обговорюється та затверджується на засіданні кафедри та є обов'язковим до виконання.

5. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Захист курсової роботи

1. Подання роботи до захисту. Курсові роботи подаються науковому керівникові у визначені ним терміни.

2. Захист роботи. Курсові роботи захищаються перед комісією, до якої входять викладачі кафедри. Здобувач робить презентацію роботи на 5-7 хв. і відповідає на запитання.

Доповідь має бути простою, позбавленою складних формулювань, лаконічною та містити основні позиції вступної частини дослідження (мета, об'єкт, предмет, гіпотеза, якщо є, методи) та висновків. Ключові результати курсової роботи, а також емпіричні дані в числовій чи графічній формі мають бути обов'язково представлені в презентації.

Під час захисту здобувач наголошує на актуальності обраної теми, розкриває зміст її основних питань, обґрунтовує послідовність та основні параметри аналітичного дослідження, робить висновки та пропозиції.

Якщо роботу не подано і не захищено своєчасно без поважних причин, то в заліковій відомості здобувач отримує оцінку «незадовільно».

Оцінку «відмінно» заслуговує курсова робота, у якій повно і всебічно розкрито теоретичний зміст теми, проведено глибокий аналіз матеріалів про об'єкт дослідження, спостерігається творчий підхід до проблеми, зроблено обґрунтовані висновки. На захисті здобувач вільно володіє інформацією щодо отриманих результатів дослідження і відповідає на всі запитання членів комісії.

Оцінку «добре» заслуговує курсова робота, яка виконана на достатньо високому теоретичному рівні, тема дослідження висвітлена повно і всебічно, висновки і пропозиції сформульовані правильно, але є певні неточності, деякі помилки.

Оцінку «задовільно» заслуговує курсова робота, яка виконана на достатньому теоретичному рівні, повно висвітлена тема дослідження, висновки загалом правильні, але недостатньо аргументовані; на захисті здобувач не дав відповіді на всі запитання членів комісії.

Оцінку «незадовільно» отримують роботи, які не відповідають наведеним вимогам, а також ті, що подані до захисту пізніше зазначених строків.

Здобувач, який не має оцінки за курсову роботу, не допускається до здачі екзаменаційної сесії.

5.2. Критерії оцінювання курсової роботи

Робота, у якій зроблено власне оцінювання джерел та літератури, використані різноманітні методи дослідження, запропоновано власне вирішення проблеми, викладені аргументовані висновки та обґрунтовані пропозиції, може бути оцінена на «відмінно» /А.

Робота, у якій зроблено власне оцінювання джерел та літератури, самостійно дібраний та проаналізований значний за обсягом та цікавий за змістом матеріал, зроблені аргументовані висновки та обґрунтовані пропозиції, але є помилки в оформленні роботи, може бути оцінена на «добре» /В.

Робота, у якій зроблено власне оцінювання джерел та літератури, самостійно дібраний та проаналізований значний за обсягом та цікавий за змістом матеріал, але є проблеми з оформленням роботи, аргументацією висновків, може бути оцінена на «добре» /С.

Робота, у якій самостійно дібраний та проаналізований значний за обсягом та цікавий за змістом матеріал, але відсутній аналіз джерел та літератури, допущенні помилки в оформленні роботи, може бути оцінена на «задовільно» /D.

Курсова робота, у якій прореферовано опубліковані джерела і на їх основі розкрито тему допускається до захисту, але не може бути оцінена вище, ніж оцінкою «задовільно» /Е.

Курсова робота, у якій буде виявлено ознаки плагіату, знімається з розгляду, а її авторів виставляється оцінка «незадовільно» (2 FX). Окрім того, не допускаються до захисту роботи, які не відповідають вимогам оформлення курсових робіт, а також роботи подані з порушенням термінів їх виконання.

Для оцінювання курсової роботи використовуються такі критерії:

№ з\п	Критерії оцінювання	Бали
1	Теоретична обґрунтованість теми, чітко розроблений науковий апарат	5
2	Аналіз провідних концепцій при висвітленні проблеми	5
3	Методика експериментальної роботи	20
4	Статистична та математична обробка даних експериментальної роботи	10
5	Планомірний і систематичний характер роботи студента над темою	5
6	Загальне оформлення курсової роботи	5
7	Оформлення бібліографії	2
8	Змістовні додатки	3
9	Своєчасність здачі курсової роботи	5
	Написання курсової роботи	60
	Захист курсової роботи перед комісією	40
	Разом:	100

Додаток А

Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
Кафедра педагогіки та психології професійної освіти

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни
«Соціальна психологія»

Тема: «Вплив стилю керівництва на соціально-психологічний клімат трудового колективу»

Виконав(ла): здобувач(ка) _____ групи
Освітньо-професійна програма «Практична психологія»
(«Психологія», «Психологія бізнесу»)

ПІБ

Керівник: ст. викладач Литвинчук Наталя Борисівна

Київ 2023

Зразок оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТИЛЮ КЕРІВНИЦТВА ТА СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ.....	4
1.1. Психологічні особливості трудового колективу як малої групи.....	4
1.2. Чинники формування соціально-психологічного клімату трудового колективу.....	7
1.3. Основні підходи до вивчення стилю керівництва.....	11
Висновки до першого розділу.....	14
РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВПЛИВУ СТИЛЮ КЕРІВНИЦТВА НА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ	16
2.1. Обґрунтування програми дослідження впливу стилю керівництва на соціально-психологічний клімат трудового колективу.....	16
2.2. Психологічна інтерпретація результатів емпіричного дослідження	19
2.3. Практичні рекомендації керівникам щодо створення позитивного морально-психологічного клімату в колективі.....	23
Висновки до другого розділу.....	28
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32
ДОДАТКИ.....	

Додаток В

Зразок оформлення бібліографічного опису в переліку посилань,
у списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	Кальницька, Ю. С. Історія соціальної психології в Україні: друга половина XIX - початок XX ст.: монографія. Київ: Талком, 2019. 148 с.
Два і три автори	Слюсаревський М.М., Хазратова Н.В. Соціальна психологія. Львів: Львівська політехніка, 2019. 352 с.
Збірники праць, періодичні та серійні видання	Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Гуманітарні науки : зб. наук. пр. 2015. № 823. 359 с.
Дисертації	Підлипна Л.В. Соціально-психологічні умови інтеграції шкільного психолога в педагогічний колектив: дис. ... канд. наук з психол. наук. Київ, 2015. 220 с.
Статті із журналів та збірників	Кацьора О.В. Теоретичні основи аналізу соціальних проблем // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. 2020. Вип. 86. С. 71-76.
Електронні ресурси	Малкова Т.М. Соціальна психологія: план-конспект лекцій і семінарів. URL: http://library.krok.edu.ua/media/library/category/materiali-lektsij/malkova_0001.pdf

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Основні вимоги до написання курсової роботи.....	4
1.1. Основні поняття	4
1.2. Загальні положення	6
2. Вимоги до структури та змісту курсової роботи.....	7
2.1. Вимоги до структури роботи.....	7
2.2. Вимоги до змісту курсової роботи.....	8
3. Вимоги до оформлення курсової роботи.....	13
3.1. Основні вимоги.....	13
3.2. Нумерація сторінок роботи.....	14
3.3. Оформлення заголовків структурних частин роботи	14
3.4. Ілюстрації і таблиці.....	14
3.5. Посилання.....	15
4. Етапи виконання курсової роботи.....	16
4.1. Послідовність виконання курсової роботи.....	16
5. Підготовка до захисту курсової роботи.....	17
5.1. Захист курсової роботи.....	17
5.2. Критерії оцінки курсової роботи.....	20
Додатки	21

Навчальне видання

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ
Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти
освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»

Укладач:
ЛИТВИНЧУК Наталя Борисівна

В авторській редакції
Технічний редактор А.У. Лавринович
Коректор О.О. Крусь
Комп'ютерна верстка